

Шостак А. С., канд. екон. наук Дзяд О. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**МІЖНАРОДНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ВИРОБНИКІВ
ВІКОННИХ СИСТЕМ**

У сучасних умовах розвитку світової економіки конкурентоспроможність промислових підприємств усе частіше формується не лише під впливом внутрішніх факторів, а й чинників міжнародного середовища. Для українських виробників віконних систем і металоконструкцій це питання набуває особливої актуальності, оскільки галузь є залежною від імпортової сировини та технологій, водночас має значний експортний потенціал.

Одним із ключових міжнародних чинників конкурентоспроможності українських виробників віконних систем є глобалізація ринків будівельних матеріалів. В умовах відкритості економіки українські підприємства мають конкурувати не лише між собою, а й із потужними європейськими та турецькими виробниками. Зарубіжні компанії мають усталені бренди, доступ до дешевших фінансових ресурсів, а також масштабні виробничі потужності [2, с. 390].

Важливу роль у формуванні конкурентних переваг відіграє міжнародна технологічна кооперація. Українські виробники віконних систем і металоконструкцій залежать від імпортних комплектуючих – ПВХ- профілів, фурнітури, алюмінієвих систем, склопакетів та обладнання. Провідними постачальниками якісних компонентів є компанії з Німеччини, Австрії, Франції та Швейцарії. Використання заготовок та комплектуючих від провідних виробників підвищує технічний рівень продукції, забезпечує відповідність міжнародним стандартам і зміцнює довіру споживачів, особливо на міжнародних ринках. Разом із тим, залежність від імпортних ресурсів створює низку викликів. Коливання валютних курсів, зміни у митній політиці, логістичні ускладнення та геополітичні ризики безпосередньо впливають на собівартість продукції українських виробників. У таких умовах здатність підприємств ефективно управляти витратами, диверсифікувати постачальників і поступово локалізувати окремі етапи виробництва стає важливим фактором збереження конкурентоспроможності. Євроінтеграційний курс України зумовлює необхідність адаптації продукції до вимог ЄС щодо

енергоефективності, екологічності, безпеки та довговічності будівельних конструкцій. Для виробників віконних систем це означає впровадження сучасних енергозберігаючих технологій, використання багатокамерних профілів, інноваційних склопакетів та екологічно безпечних матеріалів, проходження процедур стандартизації та сертифікації. Українські виробники традиційно мають перевагу у вигляді нижчої вартості робочої сили порівняно з країнами Західної Європи, що дозволяє формувати привабливі цінові пропозиції [1].

Значний вплив на розвиток галузі мають міжнародні тенденції у будівництві та архітектурі. Зростання попиту на енергоефективні будівлі, «зелене» будівництво, панорамне скління та сучасні фасадні системи формує нові вимоги до віконних конструкцій і металоконструкцій. Окремо слід виділити вплив міжнародного цифрового середовища на конкурентоспроможність виробників. Інтернет-маркетинг, присутність у соціальних мережах, використання онлайн-платформ для комунікації з клієнтами та партнерами стають важливими інструментами виходу на зовнішні ринки. Міжнародний досвід свідчить, що цифрові канали дозволяють не лише просувати продукцію, а й формувати довіру до бренду, демонструвати виробничі можливості та підвищувати лояльність споживачів [3, с. 60].

Важливим міжнародним чинником є також доступ до іноземних інвестицій і фінансових ресурсів. Модернізація виробництва, автоматизація процесів, впровадження нових технологій у галузі віконних систем і металоконструкцій потребують значних інвестицій. Співпраця з міжнародними фінансовими інституціями, участь у грантових програмах та партнерських проєктах дозволяють українським виробникам оновлювати обладнання, підвищувати продуктивність і якість продукції, що безпосередньо впливає на рівень їх конкурентоспроможності [4, с. 20].

Не можна оминати і геополітичний фактор, який істотно впливає на міжнародну діяльність українських підприємств. Воєнні ризики, зміни у торговельних режимах, обмеження експорту та імпорту дестабілізують зовнішнє середовище. Водночас післявоєнна відбудова України та зростання міжнародної підтримки створюють значний потенціал для активного розвитку такої галузі, зокрема через участь у міжнародних проєктах реконструкції, де попит на віконні системи та металоконструкції буде стабільно високим.

Отже, міжнародні чинники формування конкурентоспроможності українських виробників віконних систем і металоконструкцій мають комплексний характер і охоплюють технологічні, економічні, інституційні та ринкові аспекти. Здатність підприємств ефективно адаптуватися до вимог міжнародного середовища, використовувати його можливості та мінімізувати ризики визначає їхні перспективи розвитку.

Список використаних джерел:

1. Аналіз віконного ринку України за 2024 рік. URL: <https://surl.li/defckn>.
2. Афоніна Т. Ю. Аналіз конкурентного середовища підприємства галузі металопластикових вікон України. Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів. 22 квітня 2016р. Харків: Вид-во «НТМТ». С. 386-392.
3. Ковальчук С. В., Ковінько О. М., Лісовський І. В. Роль цифрового маркетингу в активізації міжнародної бізнес-діяльності підприємств. *Маркетинг і цифрові технології*. 2018. № 2(1). С. 55-73.
4. Федорчук А. О. Забезпечення конкурентоспроможності підприємства та напрями її підвищення. Київ: Національний авіаційний університет, 2024. 56 с.